

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**İMAM HATİP LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİĞE BAKIŞ
AÇILARININ İNCELENMESİ(BATMAN İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mutlu ÇETİN

**Enstitü Anabilim Dalı : Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı : Müzik Bilimleri**

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Sertan DEMİR

Mayıs – 2019

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

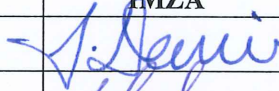
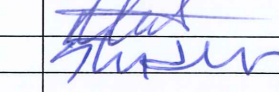
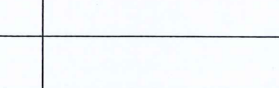
İMAM HATİP LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİĞE BAKIŞ
AÇILARININ İNCELENMESİ(BATMAN İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mutlu ÇETİN

Enstitü Anabilim Dalı : Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı : Müzik Bilimleri

“Bu tez/..../201.. tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği / Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.”

JÜRİ ÜYESİ	KANAATİ	İMZA
Doç.Dr. Sertan DEMİR	BASARILI	
Doç.Dr. Mslm AKDEMİR	BASARILI	
Doç.Dr. Murat İSKENDER	BASARILI	

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ SAVUNULABİLİRLİK VE ORJİNALLİK BEYAN FORMU

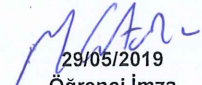
Sayfa : 1/1

Öğrencinin

Adı Soyadı	:	Mutlu ÇETİN
Öğrenci Numarası	:	136062102
Enstitü Anabilim Dalı	:	Temel Bilimler
Enstitü Bilim Dalı	:	Müzik Bilimleri
Programı	:	☒ YÜKSEK LİSANS ☐ DOKTORA
Tezin Başlığı	:	İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Müziğe Bakış Açılarının İncelenmesi (Batman İli Örneği)
Benzerlik Oranı	:	%17

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE,

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen tez çalışmasının benzerlik oranının herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi beyan ederim.

29/05/2019
Öğrenci İmza

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Tez Çalışması Benzerlik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim. Enstitünüz tarafından Uygulama Esasları çerçevesinde alınan Benzerlik Raporuna göre yukarıda bilgileri verilen öğrenciye ait tez çalışması ile ilgili gerekli düzenleme tarafımda yapılmış olup, yeniden değerlendirilmek üzere sbtezler@sakarya.edu.tr adresine yüklenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

...../...../20.....
Öğrenci İmza

Uygundur

Danışman
Unvanı / Adı-Soyadı: Doç. Dr. Sertan DEMİR

Tarih: 29.05.2019

İmza:

KABUL EDİLMİŞTİR

REDDEDİLMİŞTİR

EYK Tarih ve No:

Enstitü Birim Sorumlusu Onayı

Sakarya Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Özeti

Yüksek Lisans	Doktora
Tezin Başlığı: İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Müziğe Bakış Açılarının İncelenmesi(Batman İli Örneği)	
Tezin Yazarı: Mutlu ÇETİN	Danışman: Doç. Dr. Sertan DEMİR
Kabul Tarihi: 29.05.2019	Sayfa Sayısı: vi(ön kısım)+78(tez)+3 (ekler)
Anabilim Dalı: Temel Bilimler	Bilim Dalı: Müzik Bilimleri
<p>İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin müziğe bakış açılarının incelenmesi için hazırlanan bu araştırmada, öğrencilerin müzikle dinleyici ve icracı olarak ilişkilerini, müzik tarzları hakkında bilgi ve müziğin imam hatip öğrencileri için anlamını anlamak adına yapılmış bir çalışmadır. Araştırma, dini alanda müziğin önemini, hayatımızda din ile müziğin etkileşimini ve önemli bir yere sahip olduğunu göstermeye çalışmaktadır. Eğitim sistemimizde genel müzik eğitimi ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında verilmektedir. İmam Hatip Lisesinden mezun olan öğrenciler eğer İlahiyat Fakültelerine giderlerse “Türk Din Musikisi” adı altında müzik dersleri görmektedirler. Türkiye’de din görevlilerinin tamamına yakını İmam Hatip Liseleri ve İlahiyat Fakültesi mezunlarından atanmaktadır. Öğrenciler İmam Hatip Liselerini bitirdikten sonra çoğunlukla İmam, Müezzin, Vaiz ve Kuran Öğreticisi gibi din görevliliği kadrosuna atanmaktadır. Mesleki hayatlarında da müzikten devamlı faydalanacak olan İmam Hatip Lisesi öğrencileri için mesleki verimliliği sağlamak adına müziğin önemli olduğunu görmekteyiz.</p> <p>Araştırma, İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin müziğe olan bakış açılarının incelenmesi konusunda yapılmakta olup, veri toplamak üzere uzman görüşü alınarak araştırmaya yönelik bir anket çalışması hazırlanmış ve uygulanmıştır. Araştırmanın amacına yönelik hazırlan anket çalışmasına 9. ve 12. Sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 322 kişi katılmış olup elde edilen veriler tablolara dönüştürülerek çözümlenmiş bulgular ve yorum şeklinde sunulmuştur. Müziğe bakış açıları konusu analiz edilmiş ve uygulanan anket ile elde edilen sonuçların dağılımları frekans (<i>f</i>) ve yüzde (%) tabloları ile gösterilmiştir. İncelemeler sonucunda ise öğrencilerin müziğe olan bakış açılarında çeşitlilik olduğu ve müziği değişik şekillerde benimsedikleri görülmüştür. Bu sonuçlarla beraber bazı önerilere yer verilmiştir.</p>	
Anahtar Kelimeler: İmam hatip, Müzik, Din, Bakış açısı.	

Sakarya University
Institute of Social Sciences Abstract of Thesis

Master Degree	☐	Ph.D.	☐
Title of Thesis: İmam Hatip High School Students To Examine The Wiewpoints Of Music(Batman Province Exaple)			
Author of Thesis: Mutlu ÇETİN		Supervisor: Assoc. Prof. Sertan DEMİR	
Accepted Date: 29.05.2019		Number of Pages: vi(pre text)+78(main body)+3(appendices)	
Department: Basic Sciences		Subfield: Music Sciences	
<p>This study, which is prepared for the students to examine the viewpoints of Imam Hatip High School. It was conducted in order to give information about the musical styles of the students as listeners and performers, and to understand the meaning of music for Imam Hatip students. This research tries to show that the importance of music in the religious field and the interaction of religion and music have an important place in our lives. In our education system, general music education is given in primary and secondary schools. Students who graduated from Imam Hatip High School, if they go to the Faculty of Theology, they will have music lessons under the name of Turkish Religious Music. Almost all the clergy in Turkey graduated from Imam-Hatip high schools and Faculty of Theology. After graduating from these schools, the majority of the students are assigned in religious positions such as Imam, Muezzin, Preacher and Quran Instructor. We see that music is really important in order to provide professional efficiency for Imam Hatip High School students who will benefit from music continuously in their professional lives.</p> <p>This study examines students' perspectives on music from Imam Hatip High School. In order to collect data, expert opinion was taken first. Then a survey study was prepared and implemented. A total of 322 students from 9th and 12th grade students participated in the survey study. The obtained data were analyzed by converting to tables, then presented as findings and comments. Students' point of view on music has been analyzed. Results of the survey distributions are shown with frequency (f) and percentage (%) tables. As a result of reviews, it is seen that there is a variety of students' perspectives on music and they adopt music in different ways. Some suggestions are included with these results.</p>			
Keywords: İmam hatip, Music, Religion, Perspective.			

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
İÇİNDEKİLER	iii
TABLolar LİSTESİ	iv
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM: YÖNTEM	12
1.1. Araştırmanın Yöntemi.....	12
1.2. Evren ve Örneklem.....	12
1.3. Verilerin Toplanması	12
1.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi	12
2. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM	13
2.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	13
2.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	27
2.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	45
2.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	57
SONUÇ VE ÖNERİLER	72
KAYNAKÇA	77
EKLER	79
ÖZGEÇMİŞ	81

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 : Her gün müzik dinler misiniz?.....	13
Tablo 2 : Her gün müzik dinler misiniz?.....	14
Tablo 3 : Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?	15
Tablo 4 : Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?	16
Tablo 5 : Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?.....	17
Tablo 6 : Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?.....	18
Tablo 7 : Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?	19
Tablo 8 : Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?	20
Tablo 9 : Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?	21
Tablo 10 : Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?	22
Tablo 11 : Konserlere gider misiniz?	23
Tablo 12 : Konserlere gider misiniz?	24
Tablo 13 : Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) Müzik icrası yapılır mı?.....	25
Tablo 14 : Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) Müzik icrası yapılır mı?.....	26
Tablo 15 : Türk halk müziği dinler misiniz?.....	27
Tablo 16 : Türk halk müziği dinler misiniz?.....	28
Tablo 17 : Klasik Türk müziği dinler misiniz?	29
Tablo 18 : Klasik Türk müziği dinler misiniz?	30

Tablo 19: Klasik batı müziği dinler misiniz?	31
Tablo 20: Klasik batı müziği dinler misiniz?	32
Tablo 21: Arabesk müzik dinler misiniz?	33
Tablo 22: Arabesk müzik dinler misiniz?	34
Tablo 23: Pop müzik dinler misiniz?	35
Tablo 24: Pop müzik dinler misiniz?	36
Tablo 25: İlahi dinler misiniz?	37
Tablo 26: İlahi dinler misiniz?	38
Tablo 27: Fantezi müzik dinler misiniz?	39
Tablo 28: Fantezi müzik dinler misiniz?	40
Tablo 29: Televizyonlardaki müzik kanallarını İzlemekten keyif alır mısınız?	41
Tablo 30: Televizyonlardaki müzik kanallarını İzlemekten keyif alır mısınız?	42
Tablo 31: Televizyonlardaki ses yarışmalarını İzlemekten keyif alır mısınız?	43
Tablo 32: Televizyonlardaki ses yarışmalarını İzlemekten keyif alır mısınız?	44
Tablo 33: Enstrüman çalıyor musunuz?	45
Tablo 34: Enstrüman çalıyor musunuz?	46
Tablo 35: Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?	47
Tablo 36: Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?	48
Tablo 37: Enstrüman çalmak ister misiniz?	49
Tablo 38: Enstrüman çalmak ister misiniz?	50

Tablo 39: Şarkı/türkü söyler misiniz?	51
Tablo 40: Şarkı/türkü söyler misiniz?	52
Tablo 41: Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?	53
Tablo 42: Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?	54
Tablo 43: Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?.....	55
Tablo 44: Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?.....	56
Tablo 45: Müzik günah mıdır?.....	57
Tablo 46: Müzik günah mıdır?.....	58
Tablo 47: Evinizde bir Enstrüman var mı?	59
Tablo 48: Evinizde bir Enstrüman var mı?	60
Tablo 49: Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?	61
Tablo 50: Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?	62
Tablo 51: Sizin için müzik vazgeçilmez midir?.....	63
Tablo 52: Sizin için müzik vazgeçilmez midir?.....	64
Tablo 53: Sizin için müzik olmasa da olur mu?.....	65
Tablo 54: Sizin için müzik olmasa da olur mu?.....	66
Tablo 55: Sizin için müzik gereksiz midir?	67
Tablo 56: Sizin için müzik gereksiz midir?	68
Tablo 57: İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte Müzik bilgisi gerekli midir?.....	69
Tablo 58: İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte Müzik bilgisi gerekli midir?.....	70

GİRİŞ

Müzik, insanoğlunun hayatında varlığını eski çağlardan beri devam ettirmektedir. Hatta müziğin varlığını insanoğlunun varlığı ile beraber düşünmek daha doğru olur. Çünkü tarihte ilkel insanlar daha konuşmayı öğrenmeden önce bazı seslerle ve ritmik hareketlerle anlamaya çalışmışlardır. Aynı zamanda dini bir inanış olarak ilkel insanın hayatında yer alan müzik, varlığını günümüze kadar devam ettirmiştir (Ateş, 2015: 25,26).

Felsefe, siyaset, mantık, matematik ve mûsikî gibi birçok alanda eserler vermiş çok yönlü bir İslâm âlimi olan ünlü Türk filozofu Farabi'ye göre “Tanrı, gökleri ve yıldızlar yarattı, emir verdi, harekete geldiler, bu hareketlerden sesler, bu seslerden nağmeler ve musiki ilmi oluştu” der. Ona göre müzik ilm-i ruhanîdir ve filozoflar bu ilmi riyazet metodu ile keşfetmişlerdir (Bayramlı, 2014: 97).

Evrenin oluşumunun başlangıçta sessizlik olduğu varsayılabilir. Sessizlik vardı, çünkü hareket yoktu. Dolayısıyla, havayı harekete geçirebilecek bir titreşim de yoktu. Dünya nasıl yaratılmış olursa olsun, bu yaratılışa hareket demek ki ses eşlik etmiş olmalıdır. Müziğin ilkel toplumlar için, yaşam ile ölümü gösteren büyülü bir etki taşıması belki de bundandır. Müzik türlü biçimleriyle, tarihi boyunca soyut anlamını yitirmemiştir (Károly, 2011: 6).

İlkel insan bir şeyi anlamadığı zaman onu büyülü ve esrarengiz olarak kabul ediyordu. Sesin de tabiatüstü bir kaynağı olduğunu düşünüyorlardı. Onlar için sesler, tabiatta mevcut ruhların sesleri gibiydi. İlkel insanlar, flüt ve davulla ruhlardan gelen sesleri işittiklerini kabul ederlerdi. İlkel kabilelerdeki inanışa göre, ister canlı, ister ölü olsun her varlık kendisine ait gizli bir ses ve şarkıya sahipti. İşte o canlının tepki göstereceği bu ses ve şarkı ile büyü yapılacak varlık yok edilebilir. Bu sebeple bu ses gizli tutulurdu. İlkel kabilelerdeki sihirbaz doktorlar, hastanın veya onun bedenindeki kötü ruhun ses ve şarkısını bularak onu iyi etmeye çalışırlardı. Büyücü ve suretle hastanın bedenindeki kötü ruhla temasa geçirdi (Güvenç, 1985: 3).

Müziğin, ruh hallerini ve duyguları canlandırıcı özelliği vardır. Müzik, o andaki duyguları yansıtabilir veya bu duyguları varlığıyla değiştirebilir. Ayrıca gerçek ruh halini yükseltip doruk noktasına getirebilir ya da onu silip giderebilir. Müziğin bu özellikleri birer terapi faktörü olmaktadır (Altınölçek, 2016: 8).

Müzik, duyguları yoğunlaştıran bir özelliğe sahip olduğundan dinî duyguların güçlendirilmesinde de önemli bir yer edinmiştir. Müziğin dinden doğduğu düşüncesi bugün müzik tarihçileri, felsefeciler ve sosyologlar tarafından benimsenmektedir. İlkel toplumlarda müzik bir ibadet, insanları Yüce Yaratıcı'ya ulaştıran bir olgu, hatta Tanrı'nın insanlara bir lûtfu kabul edilirdi. Totemizm, Şamanizm, Animizm gibi dinlerde müziğin önemli rolü vardı. Bu dinlerin etkisindeki toplumlarda müzisyenler aynı zamanda din adamları idiler (Ak, 2009: 11).

Dünyanın değişik bölgelerinde ilkel bir şekilde yaşayan insanların dini inançlarında müziğin önemli bir yer tuttuğu, bazı ritmik hareketler ve seslerle, müzikle dansın birleştiği görülür. Dünyada ciddi bir nüfusa sahip olan Hinduizm'de, ibadet esnasında okunan ilahiler, müzik aletleri eşliğinde, özellikle davul kullanılarak okunmaktadır. Şamanlıkta, Şaman transa geçmek için davul kullanılır, davula belli aralıklarda ve ritmik bir şekilde vurularak transa geçer. Yahudilik'te de ibadet esnasında okunan Mezmurlar nağmeli olarak okunur. Hristiyanlık'ta kiliselerde okunmak üzere bestelenmiş pek çok eser mevcuttur. Hristiyanlar ilk zamanlar İbranî ayinleri geleneğini kiliselerine aktarmışlar, daha sonra kendi ezgilerini oluşturmuşlardır. Doğu Roma'nın kurulmasıyla birlikte, 'Doğu Roma Ezgileri' adıyla oluşan müzik, tek sesli, makamsal ve bağımsız ritimlerle donanmış bir karakter arz ederdi. Bu ezgiler, Ortodoks Yunan, Rus ve Doğu Ortodoks Kiliselerindeki müziğin temelidir. Önceleri kiliseye yalnız orgun girmesine izin çıkmışken, sonradan Noel Gecelerinde kilisede üflemler ve vurmaları çalgıların da yer aldığı görülmüştür. Julian'ın "İlahi Sözlüğü"nde yaklaşık 400.000 ilahiye yer verilmiştir (Ateş, 2015: 26).

İnsanlık tarihine baktığımızda metinler, yazılı olmasalar bile, özel bir tarzda icra edilerek müzik parçası gibi okunmuşlardır. Hemen hemen tüm dini geleneklerde müziksel bir okuma şekli vardır. Kadim yerli kültürlerinde de bu durum dikkat çekmektedir. Amerika kıızıldereli kabilelerinden birisi olan Navajo kabilesi aynı zamanda şarkıcılarıdır. Sri Lanka'nın yerli halkı olan Sinhalaların geleneksel dininin ilk müntesipleri davulcular ve dansçılardır. Yüzyıllar boyunca Hristiyan rahip ve keşişler klisi ayin şarkıları söylemişlerdir. Budistlerin puja'sı, İslam'ın ezanı, Hindu ayinleri dünya dinlerindeki dini yönetimlerin temel formlarını oluştururlar. Bu bağlamda dünya genelindeki dinlere bakıldığında dinlerde müziğin önemli bir yere sahip olduğunu

söylemek mümkündür. Müzik pek çok dinin en temel unsuru olmuştur (Batuk, 2013: 47).

Müzik tarihine baktığımızda, araştırmalardan elde edilen verilere göre bilinen ilk yazılı müzik örneği günümüze ortaçağdan(400-1400'ler) kalmıştır. Aşai Rabbani Ayini sırasında keşişler tarafından söylenen, Gregoryen ilahileri olarak da bilinen kilise müziği formundadırlar (Kidder ve Oppenheim, 2012: 34).

Müzik kelimesinin esas kaynağı Yunancadır. Yunanlılar müzik sanatını insanlara hediye eden ve onu koruyan bir tanrının varlığına inanıyorlardı. Yunancada, o dilin alfabesine göre m-o-u-s-a (musa) harfleriyle yazılan "peri" anlamında bir kelime vardır. Yunancanın kuralına göre, bir kelimenin sonuna gelen '-ike' veya '-ika' takısı, o kelimeye "konuşulan dil" anlamı kazandırır. Mousa'ya eklene ike takısı da bu kavrama "perilerin konuştuğu dil" anlamı verir. Sonraki dönemlerde "Müz" şekline gelen sonuna "ile ilgili" anlamına gelen -ik eki eklenerek "Müzik" kelimesi doğmuştur. Bugün ise tüm dünyada "Müzik" denilmektedir. Önceki dönemlerde müzik kelimesine mûsiki denildiği görülmektedir. Mûsikî, Batı dillerinde de Yunancasına yakın kelimelerle ifade edilmiştir: Grekçe musikhe (muzikii) ; Latince, İtalyanca, İspanyolca ve Portekizce musica (musike) ; İngilizce music(muzik) ; Almanca, İsveççe ve Danimarkaca musik(muzik), Fransızca musique(muzik), Fince musiki(muziik). Daha sonra da İslam Kültür çevresine ise IX. yy'dan başlayarak (mûsikî veya mûsîka) şeklinde geçen kelimeyi Türkler, Müslüman olduktan sonra bu telaffuza yakın bir şekilde mûsikî olarak kullanmaya başlamışlardır (Sezikli, 2018: 12).

Müzik seslerin ilmidir. Bu ilmin kapsamına, fizik matematik, edebiyat, tarih, coğrafya, arkeoloji, felsefe gibi ilimlerle estetik gibi birçok konular girer. Tarih boyunca müziğin pek çok edebi ve ilmi tarifleri yapılmıştır (Özkan, 2006: 35).

Müzik konusunda ortak bir tanımın yapılmadığını görmekteyiz. Pek çok filozof, müzisyen ve yazarlar müziğin değişik tanımlarını yapmışlar. Bunlardan bazıları şunlardır:

"Müzik, sesler aracılığıyla insanın ruhuna erdemli bir şekilde giren mükemmel bir eğitici sanattır." (Platon)

“Müzik, sesleri kulağa hoş gelecek bir şekilde düzenleme sanatıdır.”
(J.J.Rousseau)

“Müzik, sesler aracılığıyla birbirini ileyen güzel duygular ifade etmek sanatıdır.” (Kant)

“Müzik, hem bir sanat ve hem de bir ilimdir. Sanat bakımından ses aracılığıyla güzelin ifadesidir. Fakat bu ifade ses kanunlarına ve belirli ölçü ve ritme dayanan bir ilimdir.” (Riemann)

“Müzik, ses değişimleriyle ruha hitap etme amacını güden bir sanattır.”
(Becquerel)

“Müzik, iyi düzenlenmiş seslerle belirli hisleri ifade eden sanattır.” (Moser)
(Altınölçek, 2016: 8).

“Müzik, insanlığın ahlakını arındıran, kutsal bir bilimdir.” (Dede Efendi)

“Müzik, tanrısal(ilahi) bir sanattır.” (Beethoven)

“Müzik, insan ruhunun dilidir.” (Weber)

“Müzik, evrensel bir dildir.” (Cottin)

“Müzik; insan duygularını ve olayları bir amaç için ve bir düşünce çerçevesi içinde, seslerle anlatan bir güzel sanattır.” (İlerici)

“Sözcükler ile anlatılması mümkün olmayan duygu ve coşkuları, sezdirecek duyuracak biçimde düzenlenmiş sesler aracılığıyla başka gruplara yansıtma sanatıdır.”
(Saygun)

“Müzik, seslerin mimarisidir.” (de Stael)

“Müzik, maddi bakımdan sesleri bazı biçim ve bir takım koşullar altında birleştirmedir.” (Kastner)

“Ezgisi olmayan müzik, müzik değildir.” (Schumann)

“Müzik sözcüğü, seslerden oluşan bilim ya da sanatı anlatır: O kuralların doğruluğu ölçüsünde bilim, bu kuralların gerçekleştirdiği ölçüde, sanattır.” (Marpurg)
(Küçüköncü, 2010: 15).

Dünyada müziğin olmadığı hiçbir coğrafya yok. Her yerin kendine ait ve kendi kültürüne göre gelişmiş bir müzik tarzı vardır. Afrika yerlileri, Amerika Kızılderelileri, Avrupa modern, Orta Asya kültür asiline kadar her bölgede her coğrafyada müziğin var olduğunu görebilmemiz mümkündür. Bununla beraber müzik için bir tanım yapma ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Kaynakları incelediğimizde müzik için çok fazla tanım ortaya koyulduğunu görmekteyiz. Sosyolojik açıdan, tarihsel açıdan, halkbilimsel açıdan ayrı ayrı tanımlar gerektirmektedir. Müzikal açıdan müzik için tanım yapmak gerekirse; “Müzik, doğada dağınık halde bulunan ses ve ritimlerin, düzenlenmiş halidir” (Demir, 2013: 7).

İslamiyeti kabulden önce, Türk müziğinin en eski şekli Tonguzların “Şaman” , Altay Türklerinin “Kam” , Yakutların “Oyun”, Kırgızların “Bahşi” ,ve Oğuzların “Ozan” dedikleri, büyücü şairlerin “Kopuz”la çaldıkları büyüleyici ezgilere dir. Halk arasında büyük önem taşıyan büyücü şairler, dini ayinleri yönetirlerdi. Burada yaptıkları danslar, söyleyip çaldıkları müzikler ve şiirler ile üzerlerine giydikleri kıyafetler ile halkı etkilerlerdi. Dini törenlerde kullanılan müzik ve oyunlar insan zekasının ve toplumların gelişmesiyle birlikte din dışı dans ve oyunlara dönüşmüştür (Küçüköncü, 2010: 9).

Türklerin İslâmiyet’i kabulüne kadar kavmi ve milli müzik gösteren Türk müziği içinde, İslâmiyet’in kabulünden sonra farklı müzik türü gelişmiştir. Türkler İslâmiyet’i, 7-11 yüzyılları arasında 4(dört) yüzyıllık bir zaman içinde kabul etmiştir. Bu arada gelenek ve özelliklerini koruyarak batıya göç etmişlerdir. En son Anadolu’da Selçuklu ve Osmanlı devletini kurmuşlar, geleneklerine sıkı sıkıya bağlı olmaları sayesinde de Türk Halk Müziği günümüze kadar bozulmadan korunabilmiştir (Küçüköncü, 2010: 10).

Türk tarihine baktığımızda müzik, Türk toplumunun yaşamında önemli bir yere sahip olduğunu görmekteyiz. Tarihsel süreç içerisinde birçok alanda müziğe oldukça önem verilmiştir. Müzik, İslâmiyet’in kabulünden sonra pek çok dînî söylemi bünyesine alarak yeni bir üslûp oluşturan ve “ Türk Din Mûsikîsi” adıyla varlığını devam ettirmiştir. Din lehine istifade edilen önemli bir sanat dalı olarak, ibadetten tasavvufî hayata kadar geniş bir icra sahası bulunan mûsikî, ezan, kamet, sâla, kıraat gibi câmiî ilgilendiren alanlardan, tekke, dergâh ve Mevlevîhânelere kadar dînî hayatın bütün mekânlarında Allah’ı zikretme vasıtası olmuştur (Ateş, 2015: 27).

İslâm dîninin gönderildiği ilk dönemlerde nefislere tesir ederek güzel seslerle kıraat olunan Kur'an, özellikle peygamber efendimizin Kur'an'ın güzel ses ile okunması hususunda söylediği pek çok hadis, mûsikîye olan ilgilin artmasına vesile olmuştur. Dolayısıyla peygamberimizin bu teşviki Müslümanlar arasında Kur'an'ı en güzel şekilde okuyabilme gayretlerini gündeme getirmiş, bu gayretler neticesinde mûsikîye karşı duyulan ilgi artmıştır (Ateş, 2015: 41,42).

Özellikle, Hz. Peygamber'in müziği Kur'an'a uygulattırması ve müziğin yanında olduğunu gösteren davranışlar, sözleri, müziğin İslam din hayatına girmesinin dayanakları olmuştur. Bebeğin kulağına okunan ezandan, defin sırasında okunan Kur'an surelerine kadar bir Müslüman'ın hayatının her alanında müzik vardır (Öztürk, 2001: 4).

Çeşitli hadisler ve Pergamber Efendimiz'in (s.a.v) yaşamına baktığımızda hem görsel hem de işitsel estetiğe önem verdiğini görürüz. Bu bağlamda "Kur'an'ı seslerinle süsleyiniz. Çünkü güzel ses Kur'an'ın güzelliğini arttırır." Hadisi şerifi ve "Seslerin en fenası eşeklerin sesidir" ayetinde (Sezikli, 2018: 15) sesin çirkin olabileceği buyrulmuştur. Çirkin olan bir sesin, güzel de olabileceğini söylemek mümkündür. Bunun üzerine ibadetlerdeki en önemli olgunun da ses güzelliği olduğunu söyleyebiliriz.

Çin filozofu Konfüçyüs, kişiler ve toplumlar üzerinde müziğin etkisini şöyle tarif etmiştir: "Bir milletin mutlu ve ahlaklı bir şekilde idare edilip edilmediğini anlamak isterseniz o memleketin müziğini dinleyiniz. Müzik devlet kurar, devlet yıkar" (Biber Öz, 2001: 103).

2. Dünya Savaşı'ndan mağlup çıkan Almanların, yeni devletlerini kurarken, ilk yaptıkları iş opera binaları ve konser salonlarını açmak olmuştur. İnsan, ilk anda savaştan yeni çıkmış bir milletin, ekonomisini düzeltebilmesi için yapması gereken iş, herhalde fabrika açmak olmalıydı diye düşünebilir. Ancak morali düzgün olmayan bir toplumun, diğer işlerini yapması elbette ki çok güçtür. Almanya'nın bugünkü durumuna bakarak yaptıkları işin doğruluğunu anlamak mümkündür (Küçüköncü, 2010: 78).

Ulu önder Atatürk müziğin insan yaşamındaki önemini bilincindeydi. Ona göre, insan yaşamı müziksiz düşünülemez. Çünkü müzik insan yaşamının ayrılmaz bir parçası, vazgeçilmez bir öğesidir. O, bu konudaki görüşünü, 14 Ekim 1925'te İzmir Kız İlköğretim Okulunda öğrencilerle görüşürken "Hayatta musiki lazım mıdır?" yollu bir

soruya Şu karŐılıđı verirken aŐıkŐa belirtmiŐ oluyordu: ‘‘YaŐamda mŐzık gerekmez,  nkŐnŐ yaşam mŐziktir. MŐzikle ilgisi olmayan yaratıklar insan değildir. Eğer söz konusu olan yaşam insan yaşamı ise, mŐzık kesinlikle vardır’’ (UÇan, 2015: 60).

Mustafa Kemal, TŐrk toplumunun mŐzık beğenisinde, mŐzık anlayıŐında bir d nŐŐm gerŐekleŐtirmek istemiŐtir.  nkŐnŐ mŐzikte reform olmadıkŐa diğer alanlardaki reformların eksik kalacağını dŐŐnmemektedir. ÇađdaŐ TŐrk kŐltŐrŐnŐn oluŐmasında mŐziđe ayrı bir önem vermiş olması onu dŐnyadaki birÇok devrimciden de (*Joan of Arc, MaximilienRobespierre, NapoleonBonaparte, George Washington, Thomas Jefferson, GiuseppeGaribaldi, Sri Aurobindo, Michael Collins, V.I. Lenin, Fidel Castro, MahatmaGandhi* gibi)farklı kılmaktadır. Biographonline.net sitesinden alınan, dŐnyayı deđiŐtiren kişiler ve önemli devrimci kiŐilerin yaşam  ykŐlerinin verildiği bilgilerde AtatŐrk dıŐında başka hiÇbir kimsenin mŐzık devrimine ilişkin bir teŐebbŐsŐnden söz edilmediği g rŐlmŐŐtŐr ( uhadar, 2015: 20).

Bilim ve teknoloji çağından dolayı hızlı bir geliŐim ve deđiŐim sŐrecine girilmiŐ ve bu geliŐim ve deđiŐim sŐrecinin yaŐandıđı alanlardan biri de gŐzel sanatların iÇinde yer alan mŐzık olmuştur. BugŐn ise ekonomik anlamda gŐclŐ olmak, Őöhret ve medyatik olmak işin çoğunlukla sosyal medya mecraları aracılığı ile mŐzık kullanılmakta ve istismar edilmektedir. Ancak her olgu gibi mŐziđin de iyi ve doğru yolda kullanılması gerekmektedir.

Toplumlarda kŐltŐrŐn bireylere aktarılmasında bŐyŐk iŐleve sahip olan yerlerden birisi de okullardır. Okullarda mŐzık ūzerine eđitim verilmektedir. AmaŐ,  đrencilere kendi kŐltŐrlerini tanıtmak ve öđretmektir. İlkokuldan ūniversiteye kadar belli bir program dođrultusunda öđrenciler mŐzık eđitimi almaktadırlar.

MŐzık eğitimi, genel mŐzık eğitimi, özenen (amatör) mŐzık eğitimi ve mesleki mŐzık eğitimi olmak ūzere ūŐ gruba ayrılır. Genel mŐzık eğitimi, mŐziđe ilgisi ve yeteneği olsun olmasın herkese verilmesi gerekir.  zenen (amatör) mŐzık eğitimi, isteğe bağlı olarak yapılır. Mesleki mŐzık eğitimi ise, mŐziđe ilgili ve yetenekli kiŐilerden belli sınavlar yoluyla seŐilerek yapılır. Genel mŐzık eğitimi, amatör ve mesleki mŐzık eğitiminin temelini oluŐturup, kiŐiyi amatör ve mesleki mŐzık eğitimine hazırlar (KŐcŐk ncŐ, 2010: 105).

Müzik eğitimi, temelde müzikal davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir. Bu süreçte daha çok, eğitim gören bireyin kendi müziksel yaşantısı temel alınır, bu temelden yola çıkılarak belirli amaçlar doğrultusunda planlı, düzenli ve yöntemli bir yol izlenir ve bu yolla belirli hedeflere erişilir (Çuhadar: 2016: 220,221).

"Müzik, özü itibarıyla eğitsel bir nitelik taşır. Herkes, müzikle ilişkisinin biçimine, yönüne, kapsamına ve derecesine göre ondan bir şey alır; bir şey edinir; bir şey kazanır" (Uçan, 1996: 30). İnsanın müzikle olan ilişkisi hangi şekilde olsun, müziğin insanlar üzerinde olumlu etkileri olabileceğini söylemek mümkündür.

Müziği sadece bir eğlence aracı olarak görmek yanlış olur. Eğitim sistemimizde de genel müzik eğitimi ile müziğin toplumu birleştirici yönü benimsenmiştir. Zaman içerisinde müziğin eğitim alanında önemli bir şekilde yer edinmesi toplumsal olarak önemini göstermektedir.

Günümüzde de müzik, İslâm Dînî içerisinde Türk Din Mûsikîsi adı altında icra edilmektedir. Türk Din Mûsikîsi, dînî duyguları güzel bir şekilde ifade etmenin yanında, ibadetleri daha anlamlı bir hale getirmek için sanattan istifade ile ibadetlere ayrı bir güzellik katmayı amaçlar. Dînî mûsikî, câmiden tekkeye, dînî merasimlerinden, milli heyecanların ifadesine kadar geniş bir yelpazede icra edilir (Ateş, 2015: 55).

Türk Din Musikisi'nin tanımı şöyle yapılmaktadır: "Hz. Peygamber (s.a.v.) ve sahabenin tatbikatı ile İslâm tasavvufunun görüşleri doğrultusunda ortaya çıkan Türkler'deki dini hayat, zamanla camilerde, tekkelerde ve çeşitli tarikat toplantılarında yapılan ibadet ve zikir esnasında, birtakım vesilelere binaen ve çeşitli kaideler çerçevesinde icra edilen bir mûsikîyi meydana getirmiş, buna da Türk Din Musikisi adı verilmiştir" (Demirtaş, 2009: 214).

Türk Din Mûsikîsi icra edildiği mekânlara göre Câmî Mûsikîsi ve Tekke Mûsikîsi başlıkları altında ikiye ayrılabilir. Birbirine yakın bu iki türden Tekke Mûsikîsinde insan seslerinin yanı sıra enstrümanlara da yer verilmiştir ve enstrümanlar eşliğinde icra edilmektedir (Ateş, 2015: 69).

Türk Din Mûsikîsi'nin gelişip kültür hayatımızda saygın bir yer almasının en önemli sebeplerinden biri de Peygamber Efendimizin mûsikîyi teşvik eden pek çok hadisinin

bulunmasıdır. Bu hadisler mûsikiye olan ilgiyi artırarak teşvik unsuru olmuştur. Bu hadislerden bazılarını şöyle örnekleyebiliriz:

“Cenâb-ı Hak; güzel sesiyle cehren ve teganni ile Kur’an okuyan bir peygambere kulak verdiği gibi hiçbir şeye kulak vermemiştir.”

“Şüphesiz ki bu Kur’an hüzünle nâzil oldu. Onu okuduğunuz zaman ağlayınız. Eğer ağlamazsanız ağlar gibi görününüz. Kur’an’ı teganni ile okumayan bizden değildir.”

Peygamber efendimizin güzel ses ile Kur’an okunmasını teşvik eden hadislerin yanı sıra, kaynaklar onun kendi sesinin de çok güzel olduğunu belirtmektedir. Hz. Berâe konu ile ilgili şöyle demektedir: “Bir akşam Rasulullah (S.A.V) Tin Suresini okurken dinlemiştim. Sesi (veya kıraati) ondan daha güzel olan birini görmemişim.” Ümmü Ma’bed ise: “ Hz. Peygamber’in sesi açık seçik, nağmesi ise güzel idi” demektedir. Hz. Peygamber’in Kur’an’ı Çargâh makamı ile okuduğunu söyleyen hafızlar vardır (Ateş, 2015: 35,36).

İmam-hatip liselerinde okutulan derslerde, hem genel kültür dersleri hem de meslek dersleri adı altında bazı dini derslerin eğitimi verilmektedir.

Milli Eğitim Temel Kanunu’na göre;

“İmam-hatip liseleri imamlık, hatiplik ve Kur’an kursu öğreticiliği gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesi ile görevli elemanları yetiştirmek üzere Milli Eğitim Bakanlığı’nca açılan orta öğretim sistemi içinde hem mesleğe, hem yükseköğrenime hazırlayıcı programlar uygulayan öğretim kurumlarıdır” (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973: sayı: 14574).

İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin genel olarak derslerinde ve okul bittikten sonraki meslek hayatında da en çok ihtiyaç duyacağı ve kullanacağı becerilerden birisi “ses kullanma” becerisi olacaktır. İslam dininde yapılan ibadetlerin genelinde “sesi doğru ve güzel kullanma” önemli bir etkidir. Kur’an-ı Kerim, ezan, mevlîd, ilâhi okumaları vb. tüm ibadetlerde sesi doğru ve güzel kullanabilme becerisi olması gerekir. Eğitimde bu beceriyi geliştirebilmek için ilkokul ve ortaokullarda müzik, İmam Hatip Liselerinde ise Müzik ve Dini Mûsikî dersi öğretim programına konulduğunu görmekteyiz. Çünkü Mûsikî sanatı insanın ruh dünyasıyla yakından ilgili olan güzellik duygularını destekleyen önemli bir sanat dalıdır. Sesi doğru ve güzel kullanabilmeyi öğrenmek, sesi her anlamda geliştirmek Müzik ve Dini Mûsikî dersleri büyük önem taşımaktadır (Apaydın, 2018: 11).

İmam Hatip Lisesinden mezun olan öğrenciler eğer İlahiyat Fakültelerine giderlerse “Türk Din Musikisi” adı altında müzik dersleri görmektedirler. İlahiyat fakülteleri lisans programının II. sınıf I. yarıyılında yer alan Türk din mûsikîsi dersi ile öğrencilerin Türk din mûsikîsiyle ilgili genel bilgilere sahip olmaları amaçlanmaktadır. Bu genel bilgileri; mûsikînin tanımı, Türk mûsikîsi nazariyatı, tarihsel süreç içerisindeki gelişimi, dönemleri, Türk mûsikîsinde kullanılan ses sistemleri, makamları, usûlleri, form ve biçimleri, TDM bestekâr ve eserleri ve uygulamalı olarak Türk din mûsikîsine ait eserlerin icrası olarak ele alabiliriz. İlahiyat fakültesi öğrencilerinin mesleki yaşamlarına daha donanımlı bir şekilde hazırlanmaları için iyi bir Türk din mûsikîsi eğitimi almaları gerekmektedir. “Fakültelerimizdeki durum gösteriyor ki, bu dersin eksikliği her geçen gün fark edildiği için, yeni açılan bölümlerin hepsine bu ders zorunlu olarak konulmaktadır. Özellikle erken yaşlarda ve okul sıralarında mûsikî eğitimi almayan din görevlilerinin eğitimi de ileriki yaşlarda Diyanet İşleri Başkanlığı'na yük getirmektedir. Bu eğitimin özellikle imam-hatip liselerinde ve en geç ilâhiyat fakültelerinde aksatılmadan verilmesi gerekmektedir. Bu dersin gereği ve lüzumu ile ilgili çok daha gerekçeler ileri sürülebilmektedir” (Göksu, 2017: 94).

Türkiye’de din görevlilerinin tamamına yakını İmam Hatip Liseleri ve İlahiyat Fakültesi mezunlarından atanmaktadır. Öğrenciler İmam Hatip Liselerini bitirdikten sonra çoğunlukla İmam, Müezzin, Vaiz ve Kur’an Öğreticisi gibi din görevliliği kadrosuna atanmaktadır. Buradan anlaşılacağı üzere müziğin İmam Hatip Lisesi okulları için önemli olduğu görmekteyiz.

Problem Cümlesi

İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Müziğe bakış açıları nasıldır?

Araştırmanın Alt Problemleri

1. “Dinleyici olarak müzik ile ilişkileriniz.”
2. “Müzik tarzınız.”
3. “İcracı (uygulayıcı) olarak müzik ile ilişkileriniz.”
4. “Müziğin imam hatip lisesi öğrencileri için anlamı.”

Araştırmanın Amacı

Araştırma, İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin müziğe bakış açılarını inceleyip, müzik eğitiminin önemini ortaya koyarak ve bu alanla ilgili çalışmalara da yardımcı olmak amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın Önemi

Mesleki yaşamlarının önemli bir kısmını müzik aracılığı ile yerine getirecek olan İmam Hatip Lisesi Öğrencileri için müzik önemli bir olgudur. Araştırma, İmam Hatip Lisesi'nde okuyan öğrencilerin müziğe bakış açılarını inceleyerek dini alanda müziğin önemini ortaya koyup, din ve müziğin etkileşimine değinerek, müziğin gerekliliğini göstermeye çalışması açısından önemlidir.

Sayıtlar

Araştırmanın sürecini etkileyen sayıtlar şu şekilde sıralanabilir;

1. Araştırmaya katılan öğrenciler anketi ve ankette yer alan ölçeklerle kişisel özelliklere ilişkin soruları samimiyetle ve doğru olarak cevaplamışlardır.
2. Araştırmanın örnekleme, evreni temsil etmektedir.
3. Araştırmanın ölçme araçları ölçtükleri özellikler bakımından geçerli ve güvenilirlerdir.

Sınırlılıklar

Bu araştırma, 2018-2019 yılında Ahmedi Hani Anadolu İmam Hatip Lisesi ve T.P Fatıma Zehra Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde eğitim gören 9. ve 12. sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın sürecini etkileyen sınırlılıklar şu şekilde sıralanabilir;

1. Bu araştırma, amaçlarda belirtilen hipotez ile sınırlıdır.
2. Araştırma, örneklem grubuyla sınırlıdır.
3. Zaman olarak 2018-2019 yılıyla sınırlıdır.
4. Araştırmanın sonuçları, araştırma katılanların verdikleri yanıtlarla sınırlıdır.

1. BÖLÜM: YÖNTEM

1.1. Araştırmanın Yöntemi

Tarama araştırması ve nicel araştırma yöntemi olan anket uygulanarak sonuçlar elde edilmeye çalışılmıştır.

1.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Batman ilinde bulunan, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak eğitim veren Ahmedi Hani Anadolu İmam Hatip Lisesi(Erkek lisesi) ve T.P Fatıma Zehra Kız Anadolu İmam Hatip Lisesinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu okullarda okuyan 9. ve 12. sınıf öğrencilerinden 322 öğrenci oluşturmaktadır.

1.3. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, uzman görüşleri alınarak hazırlanan anket yoluyla toplanmıştır.

1.4. Verilerin İşlenmesi ve Çözümlemesi

Araştırmanın verileri, uzman görüşleri alınarak hazırlanan anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmaya katılan 322 öğrenciden elde edilen veriler, SPSS 25,0 paket programı ile analiz edilmiş, frekans (f) ve yüzde (%) dağılım tablosu şeklinde sayısal verilere dönüştürülmüştür. 9. ve 12. Sınıf değişkenine göre analizi yapılan veriler, bulgular ve yorum bölümünde detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

2. BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM

Bu bölümünde elde edilen verilerin analizleri ve yorumları yer almaktadır.

2.1. Dinleyici Olarak Müzik İle İlişkileriniz Alt Problemine Dair Bulgular

“Dinleyici olarak müzik ile ilişkileriniz” alt problemi çerçevesinde yedi adet soru sorulmuştur. Bulgular tablolar halinde aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 1. Her gün müzik dinler misiniz?

SINIF	<u>Her gün müzik dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	55	39	94
	%	58,0	42,0	100
12. SINIF	f	50	7	57
	%	88,0	12,0	100
TOPLAM	f	105	46	151
	%	70,0	30,0	100

Tablo 1'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Her gün müzik dinler misiniz?” sorusuna %58'inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %88'inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Her gün müzik dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %70 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 2. Her gün müzik dinler misiniz?

SINIF	<u>Her gün müzik dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	73	21	94
	%	78,0	22,0	100
12. SINIF	f	62	15	77
	%	80,0	20,0	100
TOPLAM	f	135	36	171
	%	79,0	21,0	100

Tablo 2'ye bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Her gün müzik dinler misiniz?” sorusuna %78’inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %80’inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Her gün müzik dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %79 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 3. Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?

SINIF	<u>Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	60	34	94
	%	64,0	36,0	100
12. SINIF	f	42	15	57
	%	74,0	26,0	100
TOPLAM	f	102	49	151
	%	68,0	32,0	100

Tablo 3'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?" sorusuna %64'ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %74'ünün "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Her gün müzik dinler misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %68 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 4. Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?

SINIF	<u>Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	59	35	94
	%	63,0	37,0	100
12. SINIF	f	59	18	77
	%	77,0	23,0	100
TOPLAM	f	118	53	171
	%	69,0	31,0	100

Tablo 4'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?” sorusuna %63'ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %77'sinin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?” sorusuna verdikleri cevap oranı %69 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 5. Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?

SINIF	<u>Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	13	81	94
	%	14,0	86,0	100
12. SINIF	f	25	32	57
	%	44,0	56,0	100
TOPLAM	f	38	113	151
	%	25,0	75,0	100

Tablo 5'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?" sorusuna %86'sının, 12.sınıf öğrencilerinin ise %56'sının "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?" sorusuna verdikleri cevap oranı %75 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 6. Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?

SINIF	<u>Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	3	91	94
	%	3,0	97,0	100
12. SINIF	f	4	73	77
	%	5,0	95,0	100
TOPLAM	f	7	164	171
	%	4,0	96,0	100

Tablo 6'ya bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?” sorusuna %97’sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %95’inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?” sorusuna verdikleri cevap oranı %96 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 7. Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?

SINIF	<u>Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	19	75	94
	%	20,0	80,0	100
12. SINIF	f	30	27	57
	%	53,0	47,0	100
TOPLAM	f	49	102	151
	%	32,0	68,0	100

Tablo 7'ye bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?” sorusuna %80’inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %53’ünün “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?” sorusuna verdikleri cevap oranı %68 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 8. Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?

SINIF	<u>Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	15	79	94
	%	16,0	84,0	100
12. SINIF	f	8	69	77
	%	10,0	90,0	100
TOPLAM	f	23	148	171
	%	13,0	87,0	100

Tablo 8'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?” sorusuna %84’ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %90’ının “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?” sorusuna verdikleri cevap oranı %87 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 9. Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?

SINIF	<u>Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	11	83	94
	%	12,0	88,0	100
12. SINIF	f	24	33	57
	%	42,0	58,0	100
TOPLAM	f	35	116	151
	%	23,0	77,0	100

Tablo 9'a bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?" sorusuna %88'inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %58'inin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?" sorusuna verdikleri cevap oranı %77 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 10. Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?

SINIF	<u>Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	10	84	94
	%	11,0	89,0	100
12. SINIF	f	6	71	77
	%	8,0	92,0	100
TOPLAM	f	16	155	171
	%	9,0	91,0	100

Tablo 10'a bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?” sorusuna %89’unun, 12.sınıf öğrencilerinin ise %92’sinin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?” sorusuna verdikleri cevap oranı %91 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 11. Konserlere gider misiniz?

SINIF	<u>Konserlere gider misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	33	61	94
	%	35,0	65,0	100
12. SINIF	f	35	22	57
	%	61,0	39,0	100
TOPLAM	f	68	83	151
	%	45,0	55,0	100

Tablo 11'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Konserlere gider misiniz?" sorusuna %65'inin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %61'inin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Konserlere gider misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %55 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 12. Konserlere gider misiniz?

SINIF	<u>Konserlere gider misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	38	56	94
	%	40,0	60,0	100
12. SINIF	f	43	34	77
	%	56,0	44,0	100
TOPLAM	f	81	90	171
	%	47,0	53,0	100

Tablo 12'ye bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin ‘‘Konserlere gider misiniz?’’ sorusuna %60'ının ‘‘hayır’’ olarak cevap verdiği görölmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %56'sının ‘‘evet’’ olarak cevap verdiği görölmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ‘‘Konserlere gider misiniz?’’ sorusuna verdikleri cevap oranı %53 ‘‘hayır’’ olarak belirtilmiştir.

Tablo 13. Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?

SINIF	<u>Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	21	73	94
	%	22,0	78,0	100
12. SINIF	f	26	31	57
	%	46,0	54,0	100
TOPLAM	f	47	104	151
	%	31,0	69,0	100

Tablo 13'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?" sorusuna %78'sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %54'ünün "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?" sorusuna verdikleri cevap oranı %69 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 14. Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?

SINIF	<u>Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	29	65	94
	%	31,0	69,0	100
12. SINIF	f	28	49	77
	%	36,0	64,0	100
TOPLAM	f	57	114	171
	%	33,0	67,0	100

Tablo 14'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?” sorusuna %69’sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %64’ünün “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?” sorusuna verdikleri cevap oranı %67 “hayır” olarak belirtilmiştir.

2.2. Müzik Tarzınız Alt Problemine Dair Bulgular

“Müzik tarzınız” alt problemi çerçevesinde dokuz adet soru sorulmuştur. Bulgular tablolar halinde aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 15. Türk halk müziği dinler misiniz?

SINIF	<u>Türk halk müziği dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	56	38	94
	%	60,0	40,0	100
12. SINIF	f	41	16	57
	%	72,0	28,0	100
TOPLAM	f	97	54	151
	%	64,0	36,0	100

Tablo 15’e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Türk halk müziği dinler misiniz?” sorusuna %60’ının, 12.sınıf öğrencilerinin ise %72’sinin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Türk halk müziği dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %64 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 16. Türk halk müziği dinler misiniz?

SINIF	<u>Türk halk müziği dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	33	61	94
	%	35,0	65,0	100
12. SINIF	f	51	26	77
	%	66,0	34,0	100
TOPLAM	f	84	87	171
	%	49,0	51,0	100

Tablo 16'ya bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Türk halk müziği dinler misiniz?” sorusuna %65'inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %66'sının “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Türk halk müziği dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %51 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 17. Klasik Türk müziği dinler misiniz?

SINIF	<u>Klasik Türk müziği dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	57	37	94
	%	61,0	39,0	100
12. SINIF	f	39	18	57
	%	68,0	32,0	100
TOPLAM	f	96	55	151
	%	64,0	36,0	100

Tablo 17'ye bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Klasik Türk müziği dinler misiniz?” sorusuna %61’inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %68’inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Klasik Türk müziği dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %64 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 18. Klasik Türk müziği dinler misiniz?

SINIF	<u>Klasik Türk müziği dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	44	50	94
	%	47,0	53,0	100
12. SINIF	f	53	24	77
	%	69,0	31,0	100
TOPLAM	f	97	74	171
	%	57,0	43,0	100

Tablo 18'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Klasik Türk müziği dinler misiniz?" sorusuna %47'sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %69'unun "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Klasik Türk müziği dinler misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %57 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 19. Klasik batı müziği dinler misiniz?

SINIF	<u>Klasik batı müziği dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	34	60	94
	%	36,0	64,0	100
12. SINIF	f	37	20	57
	%	65,0	35,0	100
TOPLAM	f	71	80	151
	%	47,0	53,0	100

Tablo 19'a bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Klasik batı müziği dinler misiniz?" sorusuna %64'ünün "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir, 12.sınıf öğrencilerinin ise %65'inin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Klasik batı müziği dinler misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %53 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 20. Klasik batı müziği dinler misiniz?

SINIF	<u>Klasik batı müziği dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	48	46	94
	%	51,0	49,0	100
12. SINIF	f	49	28	77
	%	64,0	36,0	100
TOPLAM	f	97	74	171
	%	57,0	43,0	100

Tablo 20'ye bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Klasik batı müziği dinler misiniz?” sorusuna %51'inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %64'ünün “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Klasik batı müziği dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %57 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 21. Arabesk müzik dinler misiniz?

SINIF	<u>Arabesk müzik dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	51	43	94
	%	54,0	46,0	100
12. SINIF	f	44	13	57
	%	77,0	23,0	100
TOPLAM	f	95	56	151
	%	63,0	37,0	100

Tablo 21'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Arabesk müzik dinler misiniz?" sorusuna %54'ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %77'sinin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Arabesk müzik dinler misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %63 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 22. Arabesk müzik dinler misiniz?

SINIF	<u>Arabesk müzik dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	42	52	94
	%	45,7	55,0	100
12. SINIF	f	44	33	77
	%	57,0	43,0	100
TOPLAM	f	86	85	171
	%	50,0	50,0	100

Tablo 22'ye bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Arabesk müzik dinler misiniz?” sorusuna %55'inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir, 12.sınıf öğrencilerinin ise %57'sinin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Arabesk müzik dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %50 “evet” ve %50 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 23. Pop müzik dinler misiniz?

SINIF	<u>Pop müzik dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	62	32	94
	%	66,0	34,0	100
12. SINIF	f	45	12	57
	%	79,0	21,0	100
TOPLAM	f	107	44	151
	%	71,0	29,0	100

Tablo 23'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Pop müzik dinler misiniz?" sorusuna %66'sının, 12.sınıf öğrencilerinin ise %79'unun "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Pop müzik dinler misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %71 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 24. Pop müzik dinler misiniz?

SINIF	<u>Pop müzik dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	82	12	94
	%	87,0	13,0	100
12. SINIF	f	68	9	77
	%	88,0	12,0	100
TOPLAM	f	150	21	171
	%	88,0	12,0	100

Tablo 24'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Pop müzik dinler misiniz?" sorusuna %87'sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %88'inin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Pop müzik dinler misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %88 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 25. İlahi dinler misiniz?

SINIF	<u>İlahi dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	63	31	94
	%	67,0	33,0	100
12. SINIF	f	44	13	57
	%	77,0	23,0	100
TOPLAM	f	107	44	151
	%	71,0	29,0	100

Tablo 25'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "İlahi dinler misiniz?" sorusuna %67'sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %77'sinin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "İlahi dinler misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %71 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 26. İlahi dinler misiniz?

SINIF	<u>İlahi dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	54	40	94
	%	57,0	43,0	100
12. SINIF	f	53	24	77
	%	69,0	31,0	100
TOPLAM	f	107	64	171
	%	63,0	37,0	100

Tablo 26'ya bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “İlahi dinler misiniz?” sorusuna %57’sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %69’unun “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “İlahi dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %63 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 27. Fantezi müzik dinler misiniz?

SINIF	<u>Fantezi müzik dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	45	49	94
	%	48,0	52,0	100
12. SINIF	f	39	18	57
	%	68,0	32,0	100
TOPLAM	f	84	67	151
	%	56,0	44,0	100

Tablo 25'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Fantezi müzik dinler misiniz?" sorusuna %52'sinin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %68'inin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Fantezi müzik dinler misiniz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %56 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 28. Fantezi müzik dinler misiniz?

SINIF	<u>Fantezi müzik dinler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	42	52	94
	%	45,0	55,0	100
12. SINIF	f	33	44	77
	%	43,0	57,0	100
TOPLAM	f	75	96	171
	%	44,0	56,0	100

Tablo 28'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Fantezi müzik dinler misiniz?” sorusuna %55'inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %57'sinin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Fantezi müzik dinler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %56 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 29. Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?

SINIF	<u>Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	60	34	94
	%	64,0	36,0	100
12. SINIF	f	38	19	57
	%	67,0	33,0	100
TOPLAM	f	98	53	151
	%	65,0	35,0	100

Tablo 29'a bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?" sorusuna %64'ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %67'sinin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?" sorusuna verdikleri cevap oranı %65 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 30. Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?

SINIF	<u>Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	53	41	94
	%	56,0	44,0	100
12. SINIF	f	62	15	77
	%	80,0	20,0	100
TOPLAM	f	115	56	171
	%	67,0	33,0	100

Tablo 30'a bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?” sorusuna %56'sının, 12.sınıf öğrencilerinin ise %80'inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?” sorusuna verdikleri cevap oranı %67 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 31. Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?

SINIF	<u>Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	63	31	94
	%	67,0	33,0	100
12. SINIF	f	40	17	57
	%	70,0	30,0	100
TOPLAM	f	103	48	151
	%	68,0	32,0	100

Tablo 31'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?" sorusuna %67'sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %70'inin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?" sorusuna verdikleri cevap oranı %68 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 32. Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?

SINIF	<u>Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	73	21	94
	%	78,0	22,0	100
12. SINIF	f	65	12	77
	%	84,0	16,0	100
TOPLAM	f	138	33	171
	%	81,0	19,0	100

Tablo 32'ye bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?” sorusuna %78’inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %84’ünün “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?” sorusuna verdikleri cevap oranı %81 “evet” olarak belirtilmiştir.

2.3. İcracı(uygulayıcı) Olarak Müzik İle İlişkileriniz Alt Problemine Dair Bulgular
 “İcracı (uygulayıcı) olarak müzik ile ilişkileriniz” alt problemi çerçevesinde altı adet soru sorulmuştur. Bulgular tablolar halinde aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 33. Enstrüman çalıyor musunuz?

SINIF	<u>Enstrüman çalıyor musunuz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	19	75	94
	%	20,0	80,0	100
12. SINIF	f	29	28	57
	%	51,0	49,0	100
TOPLAM	f	48	103	151
	%	32,0	68,0	100

Tablo 33’e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Enstrüman çalıyor musunuz?” sorusuna %80’inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %51’inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Enstrüman çalıyor musunuz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %68 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 34. Enstrüman çalıyor musunuz?

SINIF	<u>Enstrüman çalıyor musunuz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	26	68	94
	%	28,0	72,0	100
12. SINIF	f	15	62	77
	%	20,0	80,0	100
TOPLAM	f	41	130	171
	%	24,0	76,0	100

Tablo 34'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Enstrüman çalıyor musunuz?" sorusuna %72'sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %80'inin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Enstrüman çalıyor musunuz?" sorusuna verdikleri cevap oranı %76 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 35. Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?

SINIF	<u>Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	27	67	94
	%	29,0	71,0	100
12. SINIF	f	28	29	57
	%	49,0	51,0	100
TOPLAM	f	55	96	151
	%	36,0	64,0	100

Tablo 35'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?" sorusuna %71'inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %51'inin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?" sorusuna verdikleri cevap oranı %64 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 36. Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?

SINIF	<u>Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	37	57	94
	%	39,0	61,0	100
12. SINIF	f	22	55	77
	%	29,0	71,0	100
TOPLAM	f	59	112	171
	%	34,0	66,0	100

Tablo 36'ya bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?” sorusuna %61'inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %71'inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?” sorusuna verdikleri cevap oranı %66 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 37. Enstrüman çalmak ister misiniz?

SINIF	<u>Enstrüman çalmak ister misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	60	34	94
	%	64,0	36,0	100
12. SINIF	f	43	14	57
	%	75,0	25,0	100
TOPLAM	f	103	48	151
	%	68,0	32,0	100

Tablo 37'ye bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Enstrüman çalmak ister misiniz?” sorusuna %64’ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %75’inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Enstrüman çalmak ister misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %68 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 38. Enstrüman çalmak ister misiniz?

SINIF	<u>Enstrüman çalmak ister misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	85	9	94
	%	90,0	10,0	100
12. SINIF	f	64	13	77
	%	83,0	17,0	100
TOPLAM	f	149	22	171
	%	87,0	13,0	100

Tablo 38'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Enstrüman çalmak ister misiniz?” sorusuna %90'ının, 12.sınıf öğrencilerinin ise %83'ünün “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Enstrüman çalmak ister misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %87 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 39. Şarkı/türkü söyler misiniz?

SINIF	<u>Şarkı/türkü söyler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	47	47	94
	%	50,0	50,0	100
12. SINIF	f	38	19	57
	%	67,0	33,0	100
TOPLAM	f	85	66	151
	%	56,0	44,0	100

Tablo 39'a bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Şarkı/türkü söyler misiniz?” sorusuna %50 “evet” ve %50 “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %67’sinin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Şarkı/türkü söyler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %56 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 40. Şarkı/türkü söyler misiniz?

SINIF	<u>Şarkı/türkü söyler misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	57	37	94
	%	61,0	39,0	100
12. SINIF	f	32	45	77
	%	42,0	58,0	100
TOPLAM	f	89	82	171
	%	52,0	48,0	100

Tablo 40'a bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Şarkı/türkü söyler misiniz?” sorusuna %61’inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %58’inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Şarkı/türkü söyler misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %52 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 41. Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?

SINIF	<u>Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	20	74	94
	%	21,0	79,0	100
12. SINIF	f	24	33	57
	%	42,0	58,0	100
TOPLAM	f	44	107	151
	%	29,0	71,0	100

Tablo 41'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?” sorusuna %79'unun, 12.sınıf öğrencilerinin ise %58'inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?” sorusuna verdikleri cevap oranı %71 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 42. Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?

SINIF	<u>Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	15	79	94
	%	16,0	84,0	100
12. SINIF	f	4	73	77
	%	5,0	95,0	100
TOPLAM	f	19	152	171
	%	11,0	89,0	100

Tablo 42'ye bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?” sorusuna %84’ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %95’inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?” sorusuna verdikleri cevap oranı %89 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 43. Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?

SINIF	<u>Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	50	44	94
	%	53,0	47,0	100
12. SINIF	f	38	19	57
	%	67,0	33,0	100
TOPLAM	f	88	63	151
	%	58,0	42,0	100

Tablo 43'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?” sorusuna %53’ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %67’sinin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %58 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 44. Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?

SINIF	<u>Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	69	25	94
	%	73,0	27,0	100
12. SINIF	f	52	25	77
	%	68,0	32,0	100
TOPLAM	f	121	50	171
	%	71,0	29,0	100

Tablo 44'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?” sorusuna %73'ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %68'inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?” sorusuna verdikleri cevap oranı %71 “evet” olarak belirtilmiştir.

2.4.Müziğin İmam Hatip Lisesi Öğrencileri İçin Anlamı Alt Problemine Dair Bulgular

“Müziğin imam hatip lisesi öğrencileri için anlamı” alt problemi çerçevesinde yedi adet soru sorulmuştur. Bulgular tablolar halinde aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 45. Müzik günah mıdır?

SINIF	<u>Müzik günah mıdır?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	18	76	94
	%	19,0	81,0	100
12. SINIF	f	37	20	57
	%	65,0	35,0	100
TOPLAM	f	55	96	151
	%	36,0	64,0	100

Tablo 45’e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Müzik günah mıdır?” sorusuna %81’inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %65’inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Müzik günah mıdır?” sorusuna verdikleri cevap oranı %64 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 46. Müzik günah mıdır?

SINIF	<u>Müzik günah mıdır?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	10	84	94
	%	11,0	89,0	100
12. SINIF	f	10	67	77
	%	13,0	87,0	100
TOPLAM	f	20	151	171
	%	12,0	88,0	100

Tablo 46'ya bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Müzik günah mıdır?” sorusuna %89'unun, 12.sınıf öğrencilerinin ise %87'sinin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Müzik günah mıdır?” sorusuna verdikleri cevap oranı %88 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 47. Evinizde bir enstrüman var mı?

SINIF	<u>Evinizde bir enstrüman var mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	22	72	94
	%	23,0	77,0	100
12. SINIF	f	34	23	57
	%	60,0	40,0	100
TOPLAM	f	56	95	151
	%	37,0	63,0	100

Tablo 47'ye bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Evinizde bir enstrüman var mı?” sorusuna %77’sinin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %60’ının “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Evinizde bir enstrüman var mı?” sorusuna verdikleri cevap oranı %63 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 48. Evinizde bir enstrüman var mı?

SINIF	<u>Evinizde bir enstrüman var mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	45	49	94
	%	48,0	52,0	100
12. SINIF	f	27	50	77
	%	35,0	65,0	100
TOPLAM	f	72	99	171
	%	42,0	58,0	100

Tablo 48'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Evinizde bir enstrüman var mı?" sorusuna %52'sinin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %65'inin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Evinizde bir enstrüman var mı?" sorusuna verdikleri cevap oranı %58 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 49. Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?

SINIF	<u>Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	40	54	94
	%	43,0	57,0	100
12. SINIF	f	39	18	57
	%	68,0	32,0	100
TOPLAM	f	79	72	151
	%	52,0	48,0	100

Tablo 49'a bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedî Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?" sorusuna %57'sinin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %68'inin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?" sorusuna verdikleri cevap oranı %52 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 50. Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?

SINIF	<u>Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	59	35	94
	%	63,0	37,0	100
12. SINIF	f	36	41	77
	%	47,0	53,0	100
TOPLAM	f	95	76	171
	%	56,0	44,0	100

Tablo 50'ye bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?” sorusuna %63’ünün “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %53’ünün “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?” sorusuna verdikleri cevap oranı %56 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 51. Sizin için müzik vazgeçilmez midir?

SINIF	<u>Sizin için müzik vazgeçilmez midir?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	44	50	94
	%	47,0	53,0	100
12. SINIF	f	40	17	57
	%	70,0	30,0	100
TOPLAM	f	84	67	151
	%	56,0	44,0	100

Tablo 51'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Sizin için müzik vazgeçilmez midir?" sorusuna %53'ünün "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %70'inin "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Sizin için müzik vazgeçilmez midir?" sorusuna verdikleri cevap oranı %56 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 52. Sizin için müzik vazgeçilmez midir?

SINIF	<u>Sizin için müzik vazgeçilmez midir?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	64	30	94
	%	68,0	32,0	100
12. SINIF	f	56	21	77
	%	73,0	27,0	100
TOPLAM	f	120	51	171
	%	70,0	30,0	100

Tablo 52'ye bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Sizin için müzik vazgeçilmez midir?” sorusuna %68’inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %73ünün “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizin için müzik vazgeçilmez midir?” sorusuna verdikleri cevap oranı %70 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 53. Sizin için müzik olmasa da olur mu?

SINIF	<u>Sizin için müzik olmasa da olur mu?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	46	48	94
	%	49,0	51,0	100
12. SINIF	f	34	23	57
	%	60,0	40,0	100
TOPLAM	f	80	71	151
	%	53,0	47,0	100

Tablo 53'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Sizin için müzik olmasa da olur mu?" sorusuna %51'inin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %60'ının "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Sizin için müzik olmasa da olur mu?" sorusuna verdikleri cevap oranı %53 "evet" olarak belirtilmiştir.

Tablo 54. Sizin için müzik olmasa da olur mu?

SINIF	<u>Sizin için müzik olmasa da olur mu?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	24	70	94
	%	26,0	74,0	100
12. SINIF	f	12	65	77
	%	16,0	84,0	100
TOPLAM	f	36	135	171
	%	21,0	79,0	100

Tablo 54'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Sizin için müzik olmasa da olur mu?” sorusuna %74’ünün, 12.sınıf öğrencilerinin ise %84’ünün “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizin için müzik olmasa da olur mu?” sorusuna verdikleri cevap oranı %79 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 55. Sizin için müzik gereksiz midir?

SINIF	<u>Sizin için müzik gereksiz midir?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	24	70	94
	%	25,0	75,0	100
12. SINIF	f	30	27	57
	%	53,0	47,0	100
TOPLAM	f	54	97	151
	%	36,0	64,0	100

Tablo 55'e bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin "Sizin için müzik gereksiz midir?" sorusuna %75'inin "hayır" olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %53'ünün "evet" olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin "Sizin için müzik gereksiz midir?" sorusuna verdikleri cevap oranı %64 "hayır" olarak belirtilmiştir.

Tablo 56. Sizin için müzik gereksiz midir?

SINIF	<u>Sizin için müzik gereksiz midir?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	14	80	94
	%	15,0	85,0	100
12. SINIF	f	7	70	77
	%	9,0	91,0	100
TOPLAM	f	21	150	171
	%	12,0	88,0	100

Tablo 56'ya bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “Sizin için müzik gereksiz midir?” sorusuna %85’inin, 12.sınıf öğrencilerinin ise %91’inin “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “Sizin için müzik gereksiz midir?” sorusuna verdikleri cevap oranı %88 “hayır” olarak belirtilmiştir.

Tablo 57. İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?

SINIF	<u>İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	41	53	94
	%	44,0	56,0	100
12. SINIF	f	36	21	57
	%	63,0	37,0	100
TOPLAM	f	77	74	151
	%	51,0	49,0	100

Tablo 57'ye bakıldığında araştırmaya katılan Ahmedi Hani A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?” sorusuna %56’sının “hayır” olarak cevap verdiği görülmektedir. 12.sınıf öğrencilerinin ise %63’ünün “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?” sorusuna verdikleri cevap oranı %51 “evet” olarak belirtilmiştir.

Tablo 58. İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?

SINIF	<u>İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?</u>			
		EVET	HAYIR	TOPLAM
9. SINIF	f	57	37	94
	%	61,0	39,0	100
12. SINIF	f	39	38	77
	%	51,0	49,0	100
TOPLAM	f	96	75	171
	%	56,0	44,0	100

Tablo 58'e bakıldığında araştırmaya katılan T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L 9.sınıf öğrencilerinin “İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?” sorusuna %61’inin “evet”, 12.sınıf öğrencilerinin ise %51’inin “evet” olarak cevap verdiği görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin “İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?” sorusuna verdikleri cevap oranı %56 “evet” olarak belirtilmiştir.

İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Müziğe Bakış Açılarının İncelenmesi
(Batman İli Örneği) Ölçeği

Toplam Madde Sayısı	Cronbach's Alpha %	Ortalama %	Standart Sapma
29	0,75	46,75	4,22

Toplam Madde Sayısı	Cronbach's Alpha %	Ortalama %	Standart Sapma
29	0,77	48,32	4,05

Verilerin analizinde ölçeğin güvenirliğini tespit amacıyla Cronbach's Alpha(α) iç tutarlık katsayısı hesaplanmış ve alpha değerinin 151 kişilik örnekleme 0.75 ve 171 kişilik örnekleme 0.77 olduğu saptanmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Dinleyici Olarak Müzik İle İlişkileriniz Alt Problemine Dair Bulgular

1.1. Her gün müzik dinler misiniz?

Öğrenciler tarafından “Her gün müzik dinler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %70, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %79 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

1.2. Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %68, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %69 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

1.3. Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %65, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %96 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

1.4. Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %68, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde en %87 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

1.5. Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %77, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %91 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

1.6. Konserlere gider misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Konserlere gider misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %55, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %53 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

1.7. Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?

Araştırmaya katılan öğrencilerin “Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %69, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %67 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

2. Müzik Tarzınız Alt Problemine Dair Bulgular

2.1. Türk halk müziği dinler misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Türk halk müziği dinler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %64 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir. T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde ise %51 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

2.2. Klasik Türk müziği dinler misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Klasik Türk müziği dinler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %64, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %57 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

2.3. Klasik batı müziği dinler misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Klasik batı müziği dinler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %53 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir. T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde ise %57 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

2.4. Arabesk müzik dinler misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Arabesk müzik dinler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %63 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir. T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde ise %50 “evet” %50 “hayır” yanıtının verildiği görülmektedir.

2.5. Pop müzik dinler misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Pop müzik dinler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %71, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %88 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

2.6. İlahî dinler misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “İlahî dinler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %71, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %63 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

2.7. Fantezi müzik dinler misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Fantezi müzik dinler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %56 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir. T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde ise %56 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

2.8. Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %65, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %67 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

2.9. Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %68, T.P Fatîma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %81 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

3. İcracı(uygulayıcı) Olarak Müzik İle İlişkileriniz Alt Problemine Dair Bulgular

3.1. Enstrüman çalıyor musunuz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Enstrüman çalıyor musunuz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde%68, T.P Fatîma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %76 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

3.2. Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %64, T.P Fatîma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %66 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

3.3. Enstrüman çalmak ister misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %68, T.P Fatîma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %87 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

3.4. Şarkı/türkü söyler misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Şarkı/türkü söyler misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %56, T.P Fatîma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %52 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

3.5. Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %71, T.P Fatîma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %89 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

3.6. Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %58, T.P Fatîma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %71 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

4. Müziğin İmam Hatip Lisesi Öğrencileri İçin Anlamı Alt Problemine Dair Bulgular

4.1. Müzik günah mıdır?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Müzik günah mıdır?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %64, T.P Fatîma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %88 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

4.2. Evinizde bir enstrüman var mı?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Evinizde bir enstrüman var mı?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %63, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %58 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

4.3. Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %52 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir. T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde ise %56 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

4.4. Sizin için müzik vazgeçilmez midir?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Sizin için müzik vazgeçilmez midir?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %56, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %70 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

4.5. Sizin için müzik olmasa da olur mu?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Sizin için müzik olmasa da olur mu?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %53 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir. T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde ise %79 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

4.6. Sizin için müzik gereksiz midir?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “Sizin için müzik gereksiz midir?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %64, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %88 "hayır" yanıtının verildiği görülmektedir.

4.7. İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?

Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?” sorusuna Ahmedî Hani A.İ.H.L’nde %51, T.P Fatıma Zehra Kız A.İ.H.L’nde %56 "evet" yanıtının verildiği görülmektedir.

Araştırmada uygulanan tarama araştırması ve nicel araştırma yöntemi olan anket uygulanarak elde edilen bilgilere göre, öğrencilerin dinleyici olarak müzik ile ilişkilerinin büyük oranda olumlu olduğunu ve farklı müzik tarzlarını benimsediklerini görmekteyiz. Büyük bir çoğunluğun müzikle ilgili eğitim alma ve enstrüman çalma isteği duyduklarına ulaşılmıştır. Öğrenciler mesleki açıdan imam hatip lisesi öğrencileri için müziğin önemini bilmektedirler. Fakat öğrencilerin büyük bir kısmının, mesleki hayatları boyunca onlara yardımcı olacak olan müzik dersinin arttırılmamasını istedikleri görülmektedir.

Bunun üzerine;

- Müziğin, mesleki hayatları boyunca imam hatip lisesi öğrencilerine yardımcı olacağını ve meslek dersleri arasında yer alması gerektiği belirtilmeli ve öğrenciler müzik konusunda bilinçlendirilmeliler.
- Okulların müzik dersi için fiziki yetersizlikleri giderilmeli.
- Müzik dersi seçmeli değil zorunlu bir ders olmalı ve ders sayısı arttırılmalıdır.
- Müzik dersi içeriğinde dini müziğe ait bilgiler de verilmelidir.
- Müzik dersinin yanı sıra öğrencilerle ders dışı etkinlikler yapıp istekli öğrencilerin yetiştirilmesi ve yönlendirilmesi sağlanabilir.
- Yapılacak çeşitli etkinliklerle öğrencilerin müziğe olan ilgisinin artırılması sağlanabilir.
- Öğrencilere enstrümanlarla ilgili bilgiler verilmeli ve bireysel farklılıklara göre enstrüman eğitimi için yönlendirmeler yapıp, enstrüman eğitimi verilebilir.

KAYNAKÇA

- AK, A. Ş. (2009). Türk Din Mûsikîsi. Ankara: Akçağ Yayınları.
- ALTINÖÇEK, H. (2016). Müzikle Tedavi(Müzikle İletişimin Terapide Kullanımı). İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- APAYDIN, Ö. (2018). İmam-Hatip Lisesi Öğrencilerinin Dînî Mûsikî Dersine Yönelik Turumları (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslâm Tarihi Ana Bilim Dalı Türk Din Mûsikîsi Bilim Dalı, Ankara.
- ATEŞ, E. (2015). Türk Din Mûsikîsi. İstanbul: Rağbet Yayınları.
- BATUK, C. (2013). Din ve Müzik: Dinler Tarihi Bağlamında Din-Müzik İlişkinine Genel Bir Bakış Denemesi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Sayı: 35
- BAYRAMLI, E. (2014). Müziğin Kadîm Yolculuğu. İstanbul: Maya Kitap.
- BİBER ÖZ, N. (2001). İnsanın Kültürel Gelişiminde Müzik Eğitiminin Önemi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt:14 Sayı: 1
- ÇUHADAR, C. H. (2015). Atatürk'ün Müzik Devrimi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt:24 Sayı:2
- ÇUHADAR, C. H. (2016). Müzik ve Müzik Eğitimi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt:25 Sayı:1
- DEMİR, S. (2013). Türk Halk Müziğine Giriş. İstanbul: Usar Yayıncılık.
- DEMİRTAŞ, Y. (2009). Türk Din Mûsikî Formları. Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Cilt:14 Sayı: 1
- GÖKSU, A. (2017). İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Türk Din Mûsikîsi Dersinin Katkılarına İlişkin Görüşleri. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Dergisi Cilt:6 Sayı: 8
- GÜVENÇ, R. O. (1985). Türklerde Ve Dünyada Müzikle Ruhî Tedavinin Tarihçesi Ve Günümüzdeki Durumu (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Psikiyatri Ana Bilim Dalı, İstanbul.
- KAROLY, O. (2011). Müziğe Giriş. İstanbul: Pan Yayıncılık.

KİDDER, D. S. ve OPPENHEİM, N. D. (2012). Entelektüelin Kutsal Kitabı. İstanbul: Maya Yayınları.

KÜÇÜKÖNCÜ, H. Y. (2010). Genel Müzik Kültürü Öğretimi. Ankara: Efil Yayınevi.

Milli Eğitim Temel Kanunu(1973), Resmi Gazete, 14574, 24 Haziran 1973.

ÖZKAN, İ. H. (2006). Türk Mûsikîsi Nazariyatı ve Usûlleri Kudüm Velveleleri.

ÖZTÜRK, M. T. (2001). Türk Din Mûsikîsinde Ezan (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

SEZİKLİ, U. (2018). Anadolu İmam Hatip Liseleri Dinî Mûsikî Öğretim Materyali.

UÇAN, A. (1996). İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

UÇAN, A. (2015). Türk Müzik Kültürü. Ankara: Evrensel Müzik ve Yayınevi.

EKLER

EK 1:

İMAM HATİP LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN MÜZİĞE BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ (BATMAN İLİ ÖRNEĞİ)

Sayın Katılımcı;

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Bilimleri Yüksek Lisans Programı Tez çalışması olarak yürüttüğüm bu araştırma ile İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin müzik alanı ile ilgili bakış açılarının incelenmesi amaçlanmıştır. Ankette yer alan sorulara samimi olarak cevap verilmesi, çalışmamızın değerine katkı sağlayacaktır.

Katılımınız ve katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Mutlu ÇETİN

Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü SBE

Müzik Bilimleri YL Programı Öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

1- Cinsiyetiniz: Kız () Erkek ()

2- Sınıfınız:

İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Müziğe Bakış Açuları Anketi

A. Dinleyici olarak müzik ile ilişkileriniz.

1. Her gün müzik dinler misiniz?	EVET(...)	HAYIR(...)
2. Şimdiye kadar canlı müzik dinlediniz mi?	EVET(...)	HAYIR(...)
3. Her ay mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?	EVET(...)	HAYIR(...)
4. Her yıl mutlaka en az 1 albüm alır mısınız?	EVET(...)	HAYIR(...)
5. Dijital müzik platformlarına ücretli üyeliğiniz var mı?	EVET(...)	HAYIR(...)
6. Konserlere gider misiniz?	EVET(...)	HAYIR(...)
7. Ailenizde herhangi bir şekilde (ses, çalgı aleti) müzik icrası yapılır mı?	EVET(...)	HAYIR(...)

B. Müzik tarzınız.

1. Türk halk müziği dinler misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
2.Klasik Türk müziği dinler misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
3.Klasik batı müziği dinler misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
4.Arabesk müzik dinler misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
5. Pop müzik dinler misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
6.İlahi dinler misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
7.Fantezi müzik dinler misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
8.Televizyonlardaki müzik kanallarını izlemekten keyif alır mısınız?	EVET(....)	HAYIR(....)
9. Televizyonlardaki ses yarışmalarını izlemekten keyif alır mısınız?	EVET(....)	HAYIR(....)

C. İcracı (uygulayıcı) olarak müzik ile ilişkileriniz.

1. Enstrüman çalıyor musunuz?	EVET(....)	HAYIR(....)
2. Enstrüman çalmak için hiç yardım aldınız mı?	EVET(....)	HAYIR(....)
3. Enstrüman çalmak ister misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
4. Şarkı/türkü söyler misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)
5. Şarkı/türkü söylemek için hiç yardım aldınız mı?	EVET(....)	HAYIR(....)
6. Şarkı/türkü söylemek ister misiniz?	EVET(....)	HAYIR(....)

D. Müziğin imam hatip lisesi öğrencileri için anlamı.

1. Müzik günah mıdır?	EVET(....)	HAYIR(....)
2.Evinizde bir enstrüman var mı?	EVET(....)	HAYIR(....)
3. Okulunuzdaki müzik dersi saati arttırılmalı mı?	EVET(....)	HAYIR(....)
4.Sizin için müzik vazgeçilmez midir?	EVET(....)	HAYIR(....)
5. Sizin için müzik olmasa da olur mu?	EVET(....)	HAYIR(....)
6. Sizin için müzik gereksiz midir?	EVET(....)	HAYIR(....)
7. İmam Hatip mezunu birisine yaptığı işte müzik bilgisi gerekli midir?	EVET(....)	HAYIR(....)

ÖZGEÇMİŞ

19.12.1987 tarihinde İstanbul'da doğdu. İlköğretim ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamladı. 2007 yılında Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Türk Müziği Bölümünü kazandı. 2014 yılında “Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü”, “Temel Bilimler” Anabilim Dalı, “Müzik Bilimleri” Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Eğitimine başladı. 2014-2015 yılları arasında Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvar’ında Misafir Öğretim Görevlisi olarak “Mey” dersleri vermeye başladı. 2017 yılında Milli Eğitime bağlı bir devlet okuluna Müzik Öğretmeni olarak atandı. Halen atandığı okulda Müzik Öğretmenliği görevine devam etmektedir.